

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Amstelveen
T.a.v.
Postbus 4
1180BA Amstelveen

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Datum 31 maart 2021
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Onze referentie
1127200

Olonummer
5874689

Bijlagen
0

Gegevens beschermd(e) monument(en)

Naam
Adres Amsteldijk Noord 55
Postcode/plaats 1183TE Amstelveen
Gemeente/provincie Amstelveen; Noord-Holland;
Monumentnummer 414344

Geacht college,

Op 20 maart 2021 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen.
In onderstaande motivering licht ik dit nader toe.

Het plan

Het plan betreft de vervanging (kap en herbepanting) van de boomgaardlaan op de monumentale buitenplaats Wester Amstel.

Aanleiding

De aanleiding voor voorliggend verzoek tot het vervangen van de boomgaardlaan is de overwegend matig tot slechte conditie van de resterende Paardenkastanjes. Uit onderzoek van BSN Bomenservice is naar voren gekomen dat de conditie van de resterende paardenkastanjes veelal matig tot slecht is. Zo is naar voren gekomen dat de bomen een beperkte groei vertonen en kampen met aantastingen door kastanjabloederziekte, honingzwam en oesterzwam. Daarnaast zijn mechanische gebreken als holtes, rottingen en verschijnselen van overbelasting aangetroffen. In 2019 zijn met een noodkapvergunning al 11

bomen geveld. Het inspectie- en adviesrapport van BSN Bomenservice adviseert om in ieder geval nog eens 7 bomen te vellen en geeft in overweging mee om nog eens 4 bomen te vellen. Dit betekent dat van de oorspronkelijke 45 bomen in de laan bijna 50% zal wegvallen, waardoor de laanstructuur niet meer goed beleefbaar is. De levensverwachting van de resterende bomen wordt op 10 tot 15 jaar geschat. Het integraal vervangen van de laan is daarmee een kwestie van tijd. Daarnaast zorgt de matig tot slechte staat van de bomen voor **veiligheidsrisico's voor de** bezoekers van de buitenplaats.

Motivering

De Historische buitenplaats Wester Amstel is een publiekstoegankelijke maar particuliere buitenplaats aan de Amstel welke zijn ontstaansgeschiedenis kent in tweede helft van de zeventiende eeuw. Van de historische tuin- en parkaanleg zijn nog delen van de historische structuur bewaard gebleven. Dit geldt onder andere voor de boomgaardlaan of boomsingel die ten noorden van de woning de rechthoekige omgrachte boomgaard omsluit. De aanleg van deze laan is terug te voeren naar de oorspronkelijke aanleg van Wester-Amstel uit 1662. De boomgaardlaan vertegenwoordigt als onderdeel van de hoofdstructuur van de parkaanleg een hoge cultuurhistorische waarde. De huidige bomen, paardenkastanjes, zijn geplant in 1934 nadat de oorspronkelijke iepen het jaar daarvoor geveld waren door de iepenziekte. De huidige bomenlaan is dus niet oorspronkelijk, bestaat ook niet de oorspronkelijke bomensoort en is momenteel **zo'n 90 jaar** oud.

Bomenlanen hebben in de geschiedenis vele functies en verschijningsvormen gekend. Bijvoorbeeld als groene verbindinglijnen tussen belangrijke plekken op een landgoed, als windvanger, nutsvoorziening of als verfraaiing en markering van de grens aan van een landgoed of buitenplaats. Lanen vormen daarbij als structuurdragers bovenal een compositionele rol binnen de parkaanleg door het effect van symmetrie en perspectief te benadrukken. Daarbij was gelijktijdige aanleg (en daarmee een symmetrische verschijningsvorm) het uitgangspunt vanuit esthetiek en functionaliteit. Het is alleen al om die reden, maar ook om verlies van materiaal en ecologische waarden, altijd een moeilijke beslissing om een laan te kappen.

Uit de verschillende onafhankelijke onderzoeken komt naar voren dat deze cultuurhistorische waarde niet langer houdbaar is als gevolg van de reeds gekapte bomen en te op korte termijn te kappen bomen. In combinatie met de korte levensverwachting van de resterende bomen, de toenemende onderzoeks- en inspectiekosten voor de eigenaar en de zorgvuldig uitwerkte plannen om de oorspronkelijke laanbeplanting in de vorm van iepen (passend bij de 17^e eeuwse aanleg) terug te brengen, geeft aanleiding om op dit moment de bomenlaan integraal te vervangen.

Bomen groeien langzaam. Er moet dan ook aan de lange termijn gedacht worden bij het al dan niet vervangen van bomenlanen. Wanneer nu gekozen wordt voor incidentele herbepanting op de plaatsen van de geveldde bomen, zal de kenmerkende en cultuurhistorisch waardevolle laanstructuur de komende decennia niet te ervaren zijn. Met het oog op de toekomst acht ik dit vanuit cultuurhistorie niet wenselijk voor deze publiekstoegankelijke buitenplaats.

Onze referentie
1127200

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Adviseur architectuurhistorie
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed